

2015

Deri ve Deri Ürünleri Sektörü

2015 Kasım Ayı İhracat Bilgi Notu

TDH Ar&Ge ve Mevzuat Şb.
İTKİB Genel Sekreterliği

DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ SEKTÖRÜ 2015 YILI KASIM AYI İHRACAT PERFORMANSI

2015 yılı Kasım ayında, Türkiye'nin genel ihracatı % 10,5 oranında gerileyerek 11,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatı, 2014 yılı Kasım ayına kıyasla % 16,6 oranında düşüşle 112,7 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve deri ve deri ürünleri sektörünün toplam ihracattan aldığı pay % 1'e gerilemiştir.

Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Türkiye İhracatı İçerisindeki Payı (Kasım Ayı İtibariyle)			
<i>Birim: 1.000 ABD \$</i>	2014 Kasım	2015 Kasım	Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	12.783.381	11.436.954	-10,5
Deri ve Deri Ürünleri İhracatı	135.235	112.720	-16,6
Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Genel İhracat İçindeki Payı %	1,1	1,0	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

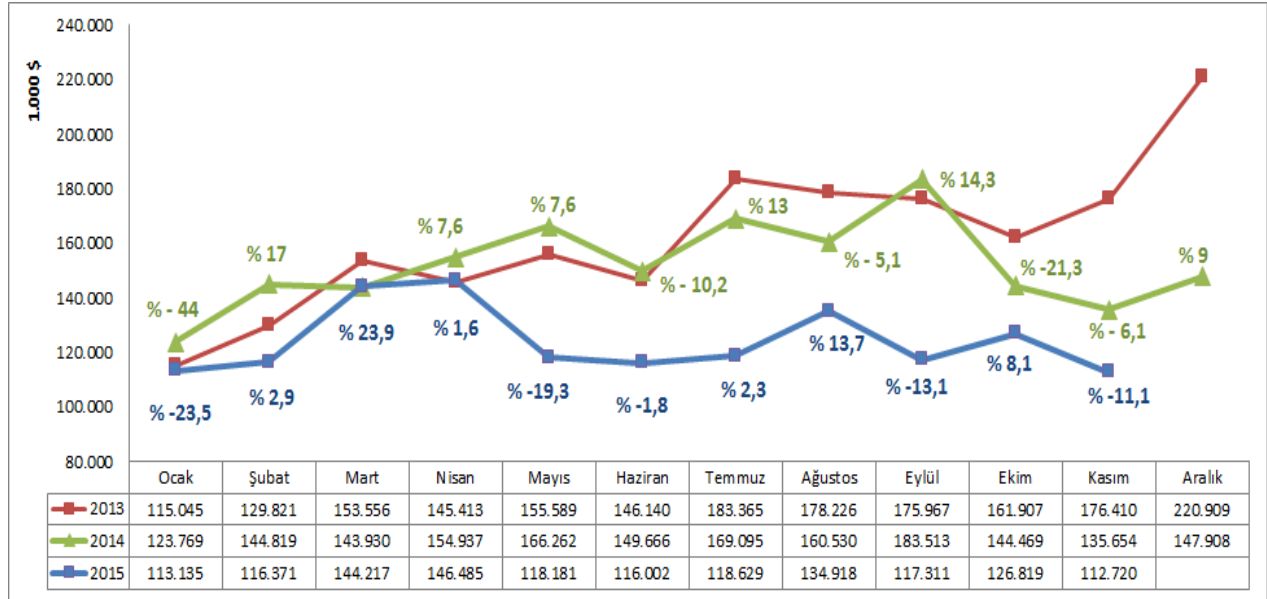
2015 Ocak-Kasım döneminde ise % 18,7 düşüşle 1,4 milyar dolarlık deri ve deri ürünleri ihracatı gerçekleşmiştir. Anılan dönem itibariyle Türkiye'nin genel ihracatı % 8,6 düşüşle 131,9 milyar dolar olarak kaydedilmiştir.

Deri ve deri ürünleri ihracatının toplam ihracat içindeki payı bu dönemde % 1 olarak hesaplanmaktadır.

Türkiye'nin Genel İhracatında Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Payı (Ocak-Kasım Dönemi İtibariyle)			
<i>Birim: 1.000 ABD \$</i>	2014 Ocak - Kasım	2015 Ocak - Kasım	Değişim %
Türkiye Genel İhracatı	144.340.886	131.942.324	-8,6
Deri ve Deri Ürünleri İhracatı	1.674.326	1.361.237	-18,7
Deri ve Deri Ürünleri İhracatının Genel İhracat İçindeki Payı %	1,2	1,0	

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

Aylar itibariyle, deri ve deri ürünleri ihracatımızdaki değişim aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Belli Başlı Pazarlarda Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Deri ve deri ürünleri ihracatımızda 2015 yılı Kasım ayında en önemli ihracat pazarımız Rusya Federasyonu olmuştur. Bu ayda Rusya'ya yapılan ihracat % 29,7 düşüşle 20,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve Rusya'nın Türkiye deri ve deri ürünleri ihracatından aldığı pay % 18,2 olmuştur.

Irak'a geçen yılın Kasım ayına oranla % 3,2'lik artış ile 11,5 milyon dolarlık deri ve deri ürünleri ihracatı gerçekleştirilmiş ve % 10,2'lik pazar payına sahip olarak ihracat sıralamamızda ikinci sıraya yerleşmiştir.

Sektörümüzün Avrupa Birliği ülkeleri içerisindeki en önemli pazarlarından Almanya'ya yapılan ihracatta 2015 yılı Kasım ayında % 6,4'lük bir düşüş yaşanmış ve bu ülkeye 8,8 milyon dolar değerinde deri ve deri ürünleri ihracatı gerçekleştirilmiştir. Almanya, deri ve deri ürünleri ihracatımızdan aldığı % 7,8'lik pay ile üçüncü en büyük ihracat pazarımız konumundadır.

2015 yılı Kasım ayında deri ve deri ürünleri ihracatında ilk 10 ülke arasında ihracat düşüşü kaydedilen diğer ülkeler olarak; % 21,5 düşüş ve 5,5 milyon dolar ihracat değeri ile İngiltere, % 61,4 düşüş ve 4,8 milyon dolar ihracat değeri ile İtalya ve % 25,6 düşüş ve 3,8 milyon dolar ihracat değeri ile Çin Halk Cumhuriyeti göze çarpmaktadır.

İlk on ülke sıralamasında yer alıp en fazla ihracat artışı kaydedilen ülkeler olarak ise % 20,2'lik artış ve 3,4 milyon dolarlık ihracat ile ABD, % 30,4'lük artış ve 3,2 milyon dolarlık ihracat ile İspanya dikkat çekmektedir.

TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI					
KASIM Ayı İtibariyle İLK 10 ÜLKE					
Birim: 1.000 \$		2014	2015	DEĞİŞİM	PAY
		KASIM	KASIM	%	%
1	RUSYA FEDERASYONU	29.188	20.527	-29,7	18,2
2	IRAK	11.118	11.473	3,2	10,2
3	ALMANYA	9.397	8.796	-6,4	7,8
4	İNGİLTERE	7.024	5.516	-21,5	4,9
5	FRANSA	4.831	5.467	13,2	4,8
6	İTALYA	12.371	4.780	-61,4	4,2
7	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	5.174	3.847	-25,6	3,4
8	ABD	2.794	3.359	20,2	3,0
9	İSPANYA	2.417	3.151	30,4	2,8
10	SUUDİ ARABİSTAN	2.453	2.573	4,9	2,3
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		86.766	69.490	-19,9	61,6
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		48.469	43.229	-10,8	38,4
AB (28) TOPLAMI		49.050	40.723	-17,0	36,1
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜR. İHRACATI		135.235	112.720	-16,6	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

2015 yılı Ocak-Kasım dönemi itibariyle deri ve deri ürünleri ihracatımızda ilk 10 ülke sıralaması ise aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI						
OCAK-KASIM Dönemi İtibariyle İLK 10 ÜLKE						
Birim: 1.000 \$		2014	PAY	2015	PAY	DEĞİŞİM
		OCAK - KASIM	%	OCAK - KASIM	%	%
1	RUSYA FEDERASYONU	366.319	21,9	224.901	16,5	-38,6
2	IRAK	113.446	6,8	123.937	9,1	9,2
3	İTALYA	142.684	8,5	101.687	7,5	-28,7
4	ALMANYA	118.166	7,1	96.138	7,1	-18,6
5	İNGİLTERE	79.061	4,7	63.262	4,6	-20,0
6	FRANSA	66.804	4,0	53.244	3,9	-20,3
7	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	58.579	3,5	44.448	3,3	-24,1
8	ABD	32.952	2,0	32.696	2,4	-0,8
9	SUUDİ ARABİSTAN	38.042	2,3	31.815	2,3	-16,4
10	İSPANYA	25.270	1,5	31.805	2,3	25,9
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		1.041.323	62,2	803.933	59,1	-22,8
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		633.004	37,8	557.304	40,9	-12,0
AB (28) TOPLAMI		604.466	36,1	511.828	37,6	-15,3
TOPLAM DERİ ve DERİ ÜR. İHRACATI		1.674.326	100,0	1.361.237	100,0	-18,7

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

Ülke Grupları Bazında Deri ve Deri Ürünleri İhracatındaki Gelişmeler

Ülke grupları açısından değerlendirildiğinde, deri ve deri ürünleri ihracatımız içerisinde % 36,1'lik payıyla en önemli pazarımız konumunda olan AB-28 ülke grubuna yapılan ihracat, 2015 yılı Kasım ayında bir önceki yılın aynı ayına oranla % 17 düşüşle 40,7 milyon dolar olmuştur.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer önemli pazarlarımızdan olan Eski Doğu Bloku Ülkeleri ülke grubuna yapılan ihracat, bu ayda bir önceki yılın aynı ayına oranla % 31,8 oranında düşüşle 25,6 milyon dolara gerilemiştir. Bu ülke grubunun Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı ise % 22,7 olarak kaydedilmiştir.

2015 yılı Kasım ayında, 2014 yılı Kasım ayına göre artış gösteren ülke grupları Ortadoğu Ülkeleri ile Amerika Ülkeleri olurken, diğer ülke gruplarında % 9 ile % 49,7 arasında değişen oranlarda düşüşler meydana gelmiştir.

Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracatı				
KASIM				
<i>Birim: 1.000 ABD \$</i>	2014 KASIM	2015 KASIM	DEĞİŞİM %	PAY %
AB Ülkeleri (28) Toplamı	49.050	40.723	-17,0	36,1
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Ukrayna, Sırbistan, B. Rusya vb)	37.563	25.625	-31,8	22,7
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (Irak, S. Arabistan, İsrail, BAE vb)	20.717	21.705	4,8	19,3
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Çin, Hong Kong, Japonya, G. Kore vb.)	11.485	9.600	-16,4	8,5
Afrika Ülkeleri Toplamı (Fas, Mısır, Libya, Tunus vb)	7.028	5.730	-18,5	5,1
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	3.277	4.253	29,8	3,8
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Kazakistan, Azerbaycan, Özbekistan, vb)	3.374	2.719	-19,4	2,4
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC, İzlanda)	1.997	1.817	-9,0	1,6
Serbest Bölgeler Toplamı	745	375	-49,7	0,3
Diğer Bölgeler (Fr Güney Top., Bilinmeyen)	0,0	0,0	-	0,0
Toplam Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı	135.235	112.720	-16,6	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

Deri ve deri ürünleri ihracatımızda, 2015 yılı Ocak – Kasım dönemi itibariyle ülke gruplarına göre ihracat sıralamamız ise aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Ülke Grupları İtibariyle Türkiye Deri ve Deri Ürünleri İhracatı				
OCAK - KASIM				
<i>Birim: 1.000 ABD \$</i>	2014	2015	DEĞİŞİM	PAY
	OCAK - KASIM	OCAK - KASIM	%	%
AB Ülkeleri (28) Toplamı	604.466	511.828	-15,3	37,6
Eski Doğu Bloku Ülkeleri Toplamı (Rusya Fed., Ukrayna, Sırbistan, B. Rusya vb)	474.663	295.242	-37,8	21,7
Ortadoğu Ülkeleri Toplamı (Irak, S. Arabistan, İsrail, BAE vb)	226.159	243.286	7,6	17,9
Asya ve Okyanusya Ülkeleri Toplamı (Çin, Hong Kong, Japonya, G. Kore vb.)	152.026	115.299	-24,2	8,5
Afrika Ülkeleri Toplamı (Fas, Mısır, Libya, Tunus vb)	79.011	71.625	-9,3	5,3
Türk Cumhuriyetleri Toplamı (Kazakistan, Azerbaycan, Özbekistan, vb)	66.110	58.706	-11,2	4,3
Amerika Ülkeleri Toplamı (ABD, Kanada, Brezilya, Meksika vb)	38.363	38.216	-0,4	2,8
Diğer Avrupa Ülkeleri Toplamı (Norveç, İsviçre, KKTC, İzlanda)	24.213	21.946	-9,4	1,6
Serbest Bölgeler Toplamı	9.307	4.896	-47,4	0,4
Diğer Bölgeler (Fr Güney Top., Bilinmeyen)	8	18	114,8	0,0
Toplam Deri ve Deri Ürünleri İhracat Kaydı	1.674.326	1.361.237	-18,7	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

Ürün Grupları Bazında Deri ve Deri Mamulleri İhracatındaki Gelişmeler

2015 yılının Kasım ayında deri ve deri mamulleri ürün grupları içerisinde en çok ihracat, ayakkabı ürünlerinde yapılmış olup, bu ürün grubunda 45,3 milyon dolarlık ihracat gerçekleşmiştir. Ayakkabı ihracatında bir önceki yılın aynı ayına göre % 4,4 oranında düşüş kaydedilmiştir. Bu ürün grubunun toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı bu dönemde % 40,2 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Deri ve deri ürün grupları içinde diğer önemli grup deri giyim ve kürk giyim ürünlerinden oluşan deri konfeksiyon olup, bu ürün grubundan 2015 yılının Kasım ayında gerçekleştirilen toplam ihracat 2014 yılı Kasım ayına kıyasla % 13,4 oranında azalarak 34,1 milyon dolara gerilemiştir. Deri giyim ve kürk giyim ürün gruplarının Türkiye toplam deri ve deri ürünleri ihracatındaki payı % 30,2 düzeyindedir.

Yarı işlenmiş / bitmiş deri ve işlenmiş kürk ürün grupları toplamında 2015 yılı Kasım ayında 17,4 milyon dolarlık ihracat yapılmış olup, bir önceki yılın aynı ayına göre % 32,9 oranında bir düşüş göstermiştir. Bu ürün grupları toplamının Türkiye toplam deri ve deri mamulleri ihracatındaki payı % 15,4 olarak hesaplanmaktadır.

Deri ve deri ürünleri ihracatının diğer önemli bir grubu olan saraciye ürün grubunda 2015 yılı Kasım ayında % 29 oranında düşüş yaşanmış ve 15,5 milyon dolarlık ihracat yapılmıştır. Saraciye ürün grubunun Türkiye toplam deri ve deri mamülleri ihracatındaki payı ise % 13,7'dir.

Deri ve deri ürünleri ihracatında diğer ürün gruplarına göre daha az ihracat yapılan ham deri ve ham kürk ürün grupları toplamında ise 2015 yılı Kasım ayında ihracat kaydı gerçekleşmemiştir.

2015 KASIM AYI DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACAT RAKAMLARI (Birim:1.000 ABD \$)

DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2014 KASIM	2015 KASIM	DEĞİŞİM %	TOPLAM DERİ'DE % PAY
4101-4103	HAM DERİ	116	0	-100,0	0,00
4301	HAM KÜRK	54	0	-	0,00
	HAM DERİ + HAM KÜRK TOPLAMI	170	0	-100,0	0,00
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ	20.370	14.133	-30,6	12,5
4302	İŞLENMİŞ KÜRK	5.545	3.253	-41,3	2,9
	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ + İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	25.915	17.386	-32,9	15,4
4203.10	DERİ GİYİM	20.337	26.827	31,9	23,8
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI	18.995	7.227	-62,0	6,4
	DERİ GİYİM + KÜRK GİYİM TOPLAMI	39.332	34.053	-13,4	30,2
4201-4202-4203.21/29/30/40-4205-4206	SARACİYE TOPLAMI	21.801	15.484	-29,0	13,7
64	AYAKKABI TOPLAMI	47.388	45.292	-4,4	40,2
	GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI	135.235	112.720	-16,6	100,0

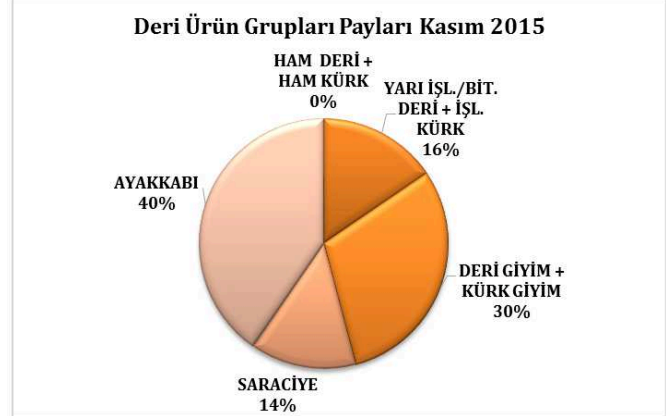
Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

2015 yılı Kasım ayına ilişkin ihracat değerleri yukarıda, 2015 yılı Ocak-Kasım dönemi itibariyle ürün grupları bazındaki ihracat değerleri ise aşağıda yer alan tabloda gösterilmektedir.

2015 OCAK-KASIM AYI DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACAT RAKAMLARI (Birim:1.000 ABD \$)

DÖRTLÜ	DÖRTLÜ ADI	2014 OCAK - KASIM	2015 OCAK - KASIM	DEĞİŞİM	TOPLAM DERİ'DE % PAY
4101-4103	HAM DERİ	276	309	12,0	0,0
4301	HAM KÜRK	198	165	-16,4	0,0
	HAM DERİ + HAM KÜRK TOPLAMI	474	475	0,2	0,0
4104-4115	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ	206.814	162.750	-21,3	12,0
4302	İŞLENMİŞ KÜRK	94.699	60.965	-35,6	4,5
	YARI İŞLENMİŞ/BİTMİŞ DERİ + İŞLENMİŞ KÜRK TOPLAMI	301.513	223.716	-25,8	16,4
4203.10	DERİ GİYİM	233.446	190.584	-18,4	14,0
4303-4304	KÜRK GİYİM EŞYASI	235.062	131.093	-44,2	9,6
	DERİ GİYİM + KÜRK GİYİM TOPLAMI	468.508	321.677	-31,3	23,6
4201-4202- 4203.21/29/30/40- 4205-4206	SARACİYE TOPLAMI	224.724	184.708	-17,8	13,6
64	AYAKKABI TOPLAMI	675.458	628.934	-6,9	46,2
	GENEL DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ TOPLAMI	1.674.326	1.361.237	-18,7	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

Grafiklerde de görüldüğü gibi, 2015 yılı Kasım ayında, Deri ve Deri Ürünleri ihracatında en yüksek pay, bir önceki yılın Kasım ayına oranla 5 puanlık artışla birlikte ayakkabı ihracatında gerçekleşmiştir.

2015 yılı Kasım ayında, deri giyim ve kürk giyim ürün grubunun payı artarken, saraciye ve yarı işlenmiş/bitmiş deri ile işlenmiş kürk ürün grubunun payı düşüş göstermiştir.

Belli Başlı Pazarlarda Ürün Grupları Bazında Gelişmeler

1- Ham Deri ve Ham Kürk Grubu

2015 yılı Kasım ayında ham deri ürün grubunda ihracat kaydı gerçekleşmemiştir.

EN FAZLA HAM DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTP 41.01 - 41.03)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2014 KASIM	2015 KASIM	DEĞİŞİM	PAY
LİBYA	78,7	0	-100,0%	-
ESTONYA	31,4	0	-100,0%	-
TOGO	5,0	0	-100,0%	-
HINDİSTAN	0,5	0	-100,0%	-
SLOVAKYA	0,3	0	-100,0%	-
SİRBİSTAN	0,1	0	-100,0%	-
MOLDAVYA	0,05	0	-100,0%	-
DİĞER ÜLKELER	0	0	-	-
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ İHRACATI	116	0	-100,0%	-

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

EN FAZLA HAM DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTP 41.01 - 41.03)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2014 OCAK - KASIM	2015 OCAK - KASIM	DEĞİŞİM	PAY
UKRAYNA	24	78	228,8%	25,2%
GANA	69	60	-13,5%	19,4%
İTALYA	0	36	15935,5%	11,5%
NİJERYA	0	25	-	8,0%
TOGO	5	24	-	7,7%
AVUSTURYA	0	21	-	6,8%
MISIR	0	21	-	6,6%
ABD	11	14	20,8%	4,4%
LİTVANYA	0	7	-	2,4%
MOLDAVYA	15	5	-67,7%	1,5%
DİĞER ÜLKELER	152	20	-86,9%	6,4%
TÜRKİYE TOPLAM HAM DERİ İHRACATI	276	309	12,0%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

2015 yılı Kasım ayında ham kürk ürün grubunda aşağıda yer alan tabloda da görüldüğü üzere ihracat kaydı gerçekleşmiştir.

EN FAZLA HAM KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTP 43.01)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2014 KASIM	2015 KASIM	DEĞİŞİM	PAY
TAYLAND	29	0	-	-
NİJERYA	26	0	-	-
VIETNAM	0	0	-	-
HINDISTAN	0	0	-	-
ABD	0	0	-	-
TÜRKİYE TOPLAM HAM KÜRK İHRACATI	54	0	-	-

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

EN FAZLA HAM KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTP 43.01)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2014 OCAK - KASIM	2015 OCAK - KASIM	DEĞİŞİM	PAY
NİJERYA	26	121	-	73,4%
VIETNAM	0	28	-	17,0%
HINDISTAN	0	13	-	7,9%
ABD	0	3	-	1,7%
RUSYA FEDERASYONU	74	0	-100,0%	0,0%
TAYLAND	67	0	-100,0%	0,0%
HONG KONG	21	0	-100,0%	0,0%
FRANSA	6	0	-100,0%	0,0%
AVUSTURYA	3	0	-100,0%	0,0%
TACİKİSTAN	1	0	-100,0%	0,0%
TÜRKİYE TOPLAM HAM KÜRK İHRACATI	198	165	-16,4%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

2- Yarı İşlenmiş / Bitmiş Deri ve İşlenmiş Kürk Grubu

Yarı işlenmiş/bitmiş deri ürün grubunda bu ayda en çok ihracat Çin Halk Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu'na yapılmıştır. Çin 2014 yılı Kasım ayına kıyasla % 36,8 düşüş ve 1,9 milyon dolarlık ihracat değeri ile % 13,3'lük paya sahip olmuştur.

Yarı işlenmiş/bitmiş deri ihracatının ikinci pazarı Rusya'ya yapılan ihracat bu ayda % 3,5 oranında artarak 1,4 milyon dolara yükselmiş ve % 10,2 paya sahip olmuştur.

Bu ürün grubunda % 545,3 artışla Bulgaristan, % 59,1 artışla İspanya, % 71,1 artışla Güney Kore Cumhuriyeti dikkat çekmektedir.

EN FAZLA YARI İŞLENMİŞ, BİTMİŞ DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER
(GTP 41.04 - 41.15)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2014 KASIM	2015 KASIM	DEĞİŞİM	PAY
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	2.971	1.877	-36,8%	13,3%
RUSYA FEDERASYONU	1.394	1.442	3,5%	10,2%
HONG KONG	1.496	1.405	-6,0%	9,9%
İSPANYA	698	1.110	59,1%	7,9%
BULGARİSTAN	145	938	545,3%	6,6%
PORTEKİZ	891	827	-7,2%	5,8%
GÜNEY KORE CUMHURİYE	457	781	71,1%	5,5%
İTALYA	3.232	679	-79,0%	4,8%
ALMANYA	1.003	647	-35,5%	4,6%
UKRAYNA	2.691	500	-81,4%	3,5%
DİĞER ÜLKELER	5.393	3.927	-27,2%	27,8%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL., BİTMİŞ DERİ İHRACATI	20.370	14.133	-30,6%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

EN FAZLA YARI İŞLENMİŞ, BİTMİŞ DERİ İHRACATI YAPILAN ÜLKELER
(GTP 41.04 - 41.15)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2014 OCAK - KASIM	2015 OCAK - KASIM	DEĞİŞİM	PAY
İTALYA	26.004	21.849	-16,0%	13,4%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	29.180	20.619	-29,3%	12,7%
HONG KONG	21.715	12.581	-42,1%	7,7%
RUSYA FEDERASYONU	17.423	11.233	-35,5%	6,9%
PORTEKİZ	6.277	8.354	33,1%	5,1%
HINDİSTAN	4.822	8.023	66,4%	4,9%
ALMANYA	9.557	7.828	-18,1%	4,8%
GÜNEY KORE CUMHURİYE	6.453	7.737	19,9%	4,8%
İSPANYA	6.271	6.463	3,1%	4,0%
UKRAYNA	21.005	6.352	-69,8%	3,9%
DİĞER ÜLKELER	58.106	51.711	-11,0%	31,8%
TÜRKİYE TOPLAM YARI İŞL., BİTMİŞ DERİ İHRACATI	206.814	162.750	-21,3%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

İşlenmiş kürk ürün grubu toplamında, 2015 yılının Kasım ayında geçen yılın aynı ayına göre % 41,3 oranında düşüş yaşanmış, ihracatımız 5,5 milyon dolardan 3,3 milyon dolara gerilemiştir.

Bu ürün grubunda en fazla ihracat 1,5 milyon dolar ile Çin Halk Cumhuriyeti'ne gerçekleştirilmiştir. İlk 10 ülke içerisinde % 60,2'lik artış ile Hindistan ihracat artışı gerçekleşen tek ülke olurken, aralarında İtalya, Güney Kore Cumhuriyeti,

İngiltere, Hong Kong, ABD, Fransa'nın bulunduğu ülkelere % 5,9 ile % 61,1 arasında değişen oranlarda ihracat düşüşü yaşanmıştır.

EN FAZLA İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTP 43.02)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2014 KASIM	2015 KASIM	DEĞİŞİM	PAY
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	1.588	1.485	-6,5%	45,7%
İTALYA	577	340	-41,1%	10,4%
GÜNEY KORE CUMHURİYE	385	257	-33,1%	7,9%
İNGİLTERE	245	230	-5,9%	7,1%
HONG KONG	298	116	-61,1%	3,6%
ABD	126	106	-15,9%	3,2%
FRANSA	192	103	-46,4%	3,2%
BEYAZ RUSYA	110	102	-6,8%	3,1%
HINDISTAN	64	102	60,2%	3,1%
ALMANYA	127	82	-35,6%	2,5%
DİĞER ÜLKELER	1.835	330	-82,0%	10,1%
TÜRKİYE TOPLAM İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI	5.545	3.253	-41,3%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

EN FAZLA İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTP 43.02)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2014 OCAK - KASIM	2015 OCAK - KASIM	DEĞİŞİM	PAY
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	22.475	18.168	-19,2%	29,8%
RUSYA FEDERASYONU	21.882	11.109	-49,2%	18,2%
İTALYA	13.293	9.130	-31,3%	15,0%
GÜNEY KORE CUMHURİYE	6.547	4.992	-23,7%	8,2%
HONG KONG	7.303	2.749	-62,4%	4,5%
ALMANYA	2.782	2.111	-24,1%	3,5%
FRANSA	2.538	1.937	-23,7%	3,2%
İNGİLTERE	2.078	1.539	-25,9%	2,5%
HINDISTAN	1.426	1.154	-19,1%	1,9%
ABD	904	1.044	15,5%	1,7%
DİĞER ÜLKELER	13.471	7.033	-47,8%	11,5%
TÜRKİYE TOPLAM İŞLENMİŞ KÜRK İHRACATI	94.699	60.965	-35,6%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

3- Deri Giyim ve Kürk Giyim Grubu

Deri giyim ürün grubunda en çok ihracat Rusya'ya yapılmakta olup, bu pazara gerçekleşen ihracat, 2015 yılının Kasım ayında geçen yılın aynı ayına göre % 64,2 artışla 11,5 milyon dolara yükselmiştir. Rusya'nın deri giyim ihracatındaki payı ise % 42,7 düzeyindedir.

EN FAZLA DERİ GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTP 4203.10)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2014 KASIM	2015 KASIM	DEĞİŞİM	PAY
RUSYA FEDERASYONU	6.975	11.454	64,2%	42,7%
FRANSA	2.296	3.527	53,6%	13,1%
ALMANYA	2.335	2.028	-13,1%	7,6%
İNGİLTERE	583	1.290	121,4%	4,8%
İTALYA	1.578	1.021	-35,3%	3,8%
İSPANYA	237	887	274,3%	3,3%
İSVEÇ	1.203	834	-30,7%	3,1%
ABD	997	829	-16,9%	3,1%
GÜNEY KORE CUMHURİYE	54	543	903,2%	2,0%
BELÇİKA	239	490	104,7%	1,8%
DİĞER ÜLKELER	3.840	3.925	2,2%	14,6%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ GİYİM İHRACATI	20.337	26.827	31,9%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

Deri giyim ihracatının diğer önemli ülkelerinden Fransa'ya yapılan ihracat bu dönemde % 53,6 artışla 3,5 milyon dolara yükselirken, diğer önemli pazar Almanya'ya yapılan ihracat ise % 13,1 düşüşle 2 milyon dolara gerilemiştir.

2015 yılı Kasım ayında, deri giyim ürün grubunda ihracat yapılan ilk on ülke içerisinde geçtiğimiz yılın Kasım ayına oranla en yüksek ihracat artışı kaydedilen ülkeler % 121,4 artışla İngiltere, % 274,3 artışla İspanya ve % 903,2 artışla Güney Kore Cumhuriyeti olmuştur. Bu ülkelere yapılan ihracatlar sırasıyla 1,3 milyon dolar, 887 bin dolar ve 543 bin dolar olarak kaydedilmiştir.

2015 Kasım ayında, en fazla ihracat yapılan ilk on ülke içerisinde Almanya, İtalya, İsveç ile ABD'ye yapılan ihracatlarda ise düşüş olmuştur.

2015 yılı Ocak-Kasım dönemi için deri giyim alt ürün grubuna ait ihracat değerleri aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

EN FAZLA DERİ GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER
(GTP 4203.10)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2014 OCAK - KASIM	2015 OCAK - KASIM	DEĞİŞİM	PAY
RUSYA FEDERASYONU	79.347	61.374	-22,7%	32,2%
ALMANYA	29.334	21.218	-27,7%	11,1%
FRANSA	25.377	19.699	-22,4%	10,3%
İTALYA	11.954	10.187	-14,8%	5,3%
İNGİLTERE	13.220	10.083	-23,7%	5,3%
ABD	12.190	8.821	-27,6%	4,6%
İSPANYA	3.024	7.549	149,6%	4,0%
HOLLANDA	5.769	5.108	-11,5%	2,7%
İSVEÇ	5.521	5.068	-8,2%	2,7%
AVUSTURYA	5.694	3.940	-30,8%	2,1%
DİĞER ÜLKELER	42.015	37.538	-10,7%	19,7%
TÜRKİYE TOPLAM DERİ GİYİM İHRACATI	233.446	190.584	-18,4%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

Kürk giyim ihracatının geleneksel en büyük pazarı Rusya, 2015 yılının Kasım ayında da liderliği sürdürmüş, % 73,7 oranında düşüş ve 3,9 milyon dolarlık ihracat ile kürk giyim ihracatından % 54'lük pay almıştır.

Kürk giyim ihracatımızın diğer önemli pazarı olan ABD'ye bu ayda yapılan ihracatta % 28,9'luk artış yaşanmıştır. Diğer ihracat artışı yaşanan ülkeler olan Fransa, Japonya ve İspanya'ya yapılan ihracatta sırasıyla % 53, % 313,1 ve % 706,2 oranlarında ihracat artışı kaydedilmiştir.

2015 yılı Kasım ayında, en yüksek oranlı ihracat düşüşü % 73,7 ile Rusya'ya yapılan ihracatta gerçekleşmiş olmakla birlikte, diğer ihracat düşüşü yaşanan ülkeler olarak İngiltere, İtalya ile Çin Halk Cumhuriyeti göze çarpmakta ve bu ülkelere % 31,2 ile % 68,2 arasında değişen oranlarda ihracat düşüşü yaşandığı görülmektedir.

EN FAZLA KÜRK GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER
(GTP 43.03 - 43.04)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2014 KASIM	2015 KASIM	DEĞİŞİM	PAY
RUSYA FEDERASYONU	14.839	3.903	-73,7%	54,0%
ABD	658	849	28,9%	11,7%
FRANSA	233	357	53,0%	4,9%
İNGİLTERE	422	291	-31,2%	4,0%
ALMANYA	274	275	0,3%	3,8%
MISIR	0	179	-	2,5%
İTALYA	533	169	-68,2%	2,3%
JAPONYA	39	162	313,1%	2,2%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	275	151	-45,0%	2,1%
İSPANYA	17	137	706,2%	1,9%
DİĞER ÜLKELER	1.703	753	-55,8%	10,4%
TÜRKİYE TOPLAM KÜRK GİYİM İHRACATI	18.995	7.227	-62,0%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

EN FAZLA KÜRK GİYİM İHRACATI YAPILAN ÜLKELER
(GTP 43.03 - 43.04)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2014 OCAK - KASIM	2015 OCAK - KASIM	DEĞİŞİM	PAY
RUSYA FEDERASYONU	135.570	71.457	-47,3%	54,5%
İTALYA	19.036	9.571	-49,7%	7,3%
FRANSA	16.537	8.071	-51,2%	6,2%
BİRLEŞİK DEVLETLER	6.650	8.023	20,7%	6,1%
ALMANYA	11.168	7.024	-37,1%	5,4%
BİRLEŞİK KRALLIK	5.986	5.082	-15,1%	3,9%
İSPANYA	2.824	3.083	9,2%	2,4%
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3.008	2.796	-7,0%	2,1%
İSVEÇ	2.775	2.540	-8,5%	1,9%
AVUSTURYA	3.367	1.575	-53,2%	1,2%
DİĞER ÜLKELER	28.140	11.870	-57,8%	9,1%
TÜRKİYE TOPLAM KÜRK GİYİM İHRACATI	235.062	131.093	-44,2%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

4- Saraciye Ürün Grubu

Saraciye ürünleri ihracatımızın en önemli pazarı olan Almanya'ya yapılan ihracat, 2015 yılının Kasım ayında % 10,9 oranında düşüş göstererek 2,7 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Almanya'nın Türkiye saraciye ihracatındaki payı ise bu dönemde % 17,5 olarak kaydedilmiştir.

Saraciye ihracatının bu ayda diğer önemli pazarı olan İngiltere'ye ihracat % 18,4 oranında düşerek 2,4 milyon dolara gerilemiştir. Yine bu ayda en yüksek oranlı ihracat artışı ise % 208,7 ile Bangladeş'e ihracatta yaşanmıştır.

**EN FAZLA SARACİYE İHRACATI YAPILAN ÜLKELER
(GTP 42.01-42.02-4203.21/29/30/40-42.05-42.06)**

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2014 KASIM	2015 KASIM	DEĞİŞİM	PAY
ALMANYA	3.034	2.704	-10,9%	17,5%
İNGİLTERE	2.974	2.427	-18,4%	15,7%
İTALYA	5.878	1.719	-70,8%	11,1%
IRAK	1.064	1.105	3,8%	7,1%
DANİMARKA	712	814	14,4%	5,3%
HOLLANDA	360	542	50,4%	3,5%
İSPANYA	787	537	-31,8%	3,5%
AVUSTURYA	412	376	-8,6%	2,4%
ABD	416	331	-20,4%	2,1%
BANGLADEŞ	102	315	208,7%	2,0%
DİĞER ÜLKELER	6.061	4.614	-23,9%	29,8%
TÜRKİYE TOPLAM SARACİYE İHRACATI	21.801	15.484	-29,0%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

**EN FAZLA SARACİYE İHRACATI YAPILAN ÜLKELER
(GTP 42.01-42.02-4203.21/29/30/40-42.05-42.06)**

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2014 OCAK - KASIM	2015 OCAK - KASIM	DEĞİŞİM	PAY
İTALYA	56.621	33.998	-40,0%	18,4%
ALMANYA	26.989	25.192	-6,7%	13,6%
İNGİLTERE	26.135	25.168	-3,7%	13,6%
IRAK	10.638	12.199	14,7%	6,6%
İSPANYA	8.804	8.180	-7,1%	4,4%
İRAN (İSLAM CUM.)	2.119	7.199	239,7%	3,9%
FRANSA	6.951	6.137	-11,7%	3,3%
DANİMARKA	7.359	5.979	-18,8%	3,2%
ABD	4.534	3.655	-19,4%	2,0%
İSVİÇRE	4.104	3.636	-11,4%	2,0%
DİĞER ÜLKELER	70.469	53.364	-24,3%	28,9%
TÜRKİYE TOPLAM SARACİYE İHRACATI	224.724	184.708	-17,8%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

5- Ayakkabı Ürün Grubu

2015 yılı Ocak-Kasım döneminde 629 milyon dolarlık ihracat ile Deri ve Deri ürünleri içerisinde en fazla payı alan ayakkabı ihracatımızda, bir önceki yılın aynı dönemine oranla % 6,9'luk bir düşüş yaşanmıştır.

2015 yılı Kasım ayında ise bir önceki yılın Kasım ayına göre % 4,4 oranında düşüşle 47,4 milyon dolardan 45,3 milyon dolara gerileyen ayakkabı ihracatı, deri ve deri ürünleri ürün grupları içerisinde % 40,2'lik paya sahip olmuştur.

EN FAZLA AYAKKABI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER (GTP 64.01 -64.06)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2014 KASIM	2015 KASIM	DEĞİŞİM	PAY
IRAK	9.986	10.244	2,6%	22,6%
RUSYA FEDERASYONU	4.623	3.287	-28,9%	7,3%
ALMANYA	2.626	3.058	16,5%	6,8%
SUUDİ ARABİSTAN	2.293	2.471	7,7%	5,5%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	836	1.295	54,9%	2,9%
LİBYA	1.095	1.267	15,8%	2,8%
İNGİLTERE	2.643	1.254	-52,6%	2,8%
GÜRCİSTAN	601	1.101	83,2%	2,4%
İSRAİL	761	1.021	34,2%	2,3%
ROMANYA	542	1.019	88,0%	2,3%
DİĞER ÜLKELER	21.382	19.275	-9,9%	42,6%
TÜRKİYE TOPLAM AYAKKABI İHRACATI	47.388	45.292	-4,4%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

2015 Kasım ayında en çok ayakkabı ihracatı yapılan ilk 10 ülke sıralamasında Irak yine liderliğini sürdürmüş ve bu ülkeye yapılan ihracat % 2,6 oranında artarak 10,2 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. İkinci sırada yer alan Rusya'ya ihracat Kasım ayında bir önceki yılın Kasım ayına kıyasla % 28,9 oranında düşerek 3,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Irak'ın, Türkiye'nin ayakkabı ihracatındaki payı %22,6, Rusya'nın ise % 7,3 seviyesindedir.

2015 yılı Kasım ayında ihracat düşüşü yaşanan diğer bir ülke İngiltere olmuştur. İngiltere'ye % 52,6'lık düşüş ile 1,3 milyon dolarlık ayakkabı ihracatı kaydedilmiş ve toplam ayakkabı ihracatından % 2,8'lik pay alınmıştır.

Yine Kasım ayı itibariyle, Rusya ve İngiltere dışındaki diğer tüm ülkelere ise % 2,6 ile % 88 arasında değişen oranlarda ihracat artışı kaydedildiği görülmektedir. Bu ülkelerin başlıcaları olarak Almanya, Birleşik Arap Emirlikleri, Gürcistan, Romanya göze çarpmaktadır.

EN FAZLA AYAKKABI İHRACATI YAPILAN ÜLKELER
(GTP 64.01 -64.06)

Birim: 1.000 ABD \$

ÜLKELER	2014 OCAK - KASIM	2015 OCAK - KASIM	DEĞİŞİM	PAY
IRAK	102.577	110.930	8,1%	17,6%
RUSYA FEDERASYONU	105.836	67.783	-36,0%	10,8%
ALMANYA	38.232	32.763	-14,3%	5,2%
SUUDİ ARABİSTAN	35.801	30.037	-16,1%	4,8%
İNGİLTERE	30.735	21.125	-31,3%	3,4%
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	7.382	18.890	155,9%	3,0%
CEZAYİR	16.565	16.988	2,5%	2,7%
İTALYA	15.744	16.893	7,3%	2,7%
HOLLANDA	6.704	16.669	148,6%	2,7%
LİBYA	13.493	15.930	18,1%	2,5%
DİĞER ÜLKELER	302.389	280.927	-7,1%	44,7%
TÜRKİYE TOPLAM AYAKKABI İHRACATI	675.458	628.934	-6,9%	100,0%

Kaynak: İhracatçı Birlikleri Kayıt Rakamları / Aralık 2015

İTKİB Genel Sekreterliği
Tekstil, Deri, Halı Ar&Ge ve Mevzuat Şubesi

TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI**KASIM 2015**

Birim: 1.000 \$		2014 KASIM	2015 KASIM	DEĞİŞİM %	PAY %
1	RUSYA FEDERASYONU	29.188	20.527	-29,7	18,2
2	IRAK	11.118	11.473	3,2	10,2
3	ALMANYA	9.397	8.796	-6,4	7,8
4	İNGİLTERE	7.024	5.516	-21,5	4,9
5	FRANSA	4.831	5.467	13,2	4,8
6	İTALYA	12.371	4.780	-61,4	4,2
7	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	5.174	3.847	-25,6	3,4
8	ABD	2.794	3.359	20,2	3,0
9	İSPANYA	2.417	3.151	30,4	2,8
10	SUUDİ ARABİSTAN	2.453	2.573	4,9	2,3
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		86.766	69.490	-19,9	61,6
11	HONG KONG	2.645	1.961	-25,9	1,7
12	BULGARİSTAN	1.370	1.672	22,1	1,5
13	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	1.417	1.656	16,9	1,5
14	ROMANYA	1.053	1.643	56,1	1,5
15	GÜNEY KORE CUMHURİYE	950	1.602	68,7	1,4
16	HOLLANDA	1.255	1.384	10,3	1,2
17	LİBYA	1.247	1.377	10,5	1,2
18	İSRAİL	1.029	1.313	27,6	1,2
19	GÜRCİSTAN	706	1.220	72,8	1,1
20	DANİMARKA	1.003	1.128	12,5	1,0
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI		99.440	84.448	-15,1	74,9
21	İSVEÇ	1.392	1.066	-23,4	0,9
22	YEMEN	197	1.047	430,2	0,9
23	ÜRDÜN	1.793	983	-45,2	0,9
24	KKTC	1.087	974	-10,4	0,9
25	İRAN (İSLAM CUM.)	877	905	3,1	0,8
26	CEZAYİR	2.392	900	-62,4	0,8
27	MISIR	702	879	25,2	0,8
28	ARNAVUTLUK	739	870	17,8	0,8
29	KAZAKİSTAN	504	867	71,9	0,8
30	PORTEKİZ	1.004	861	-14,2	0,8
31	FAS	380	856	125,0	0,8
32	TÜRKMENİSTAN	899	820	-8,8	0,7
33	UKRAYNA	4.318	820	-81,0	0,7
34	BELÇİKA	1.186	815	-31,2	0,7
35	YUNANİSTAN	1.147	750	-34,6	0,7
36	SURİYE	764	746	-2,4	0,7
37	AVUSTURYA	1.212	689	-43,1	0,6
38	FİNLANDİYA	102	663	548,1	0,6
39	KANADA	201	632	214,0	0,6
40	İSVİÇRE	784	625	-20,3	0,6
41	SİRBİSTAN	845	614	-27,3	0,5
42	SLOVAKYA	112	478	326,1	0,4
43	HİNDİSTAN	883	453	-48,7	0,4
44	AZERBAYCAN-NAHÇİVAN	835	450	-46,1	0,4
45	LÜBNAN	508	437	-14,0	0,4
46	BOSNA-HERSEK	356	429	20,4	0,4
47	MAKEDONYA	316	400	26,5	0,4
48	TUNUS	990	399	-59,7	0,4
49	JAPONYA	157	379	141,7	0,3
50	BANGLADEŞ	135	350	159,2	0,3
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI		126.259	105.607	-16,4	93,7
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		8.976	7.113	-20,8	6,3
AB (28) TOPLAMI		49.050	40.723	-17,0	36,1
TOPLAM DERİ İHRACATI		135.235	112.720	-16,6	100,0

Kaynak: İhracatçı Birlikleri / e-Birlik Sistemi

TÜRKİYE DERİ VE DERİ ÜRÜNLERİ İHRACATI

OCAK - KASIM 2015

Birim: 1.000 \$	2014 KASIM	2015 KASIM	DEĞİŞİM %	2014 OCAK - KASIM	PAY %	2015 OCAK - KASIM	PAY %	DEĞİŞİM %	
1	RUSYA FEDERASYONU	29.188	20.527	-29,7	366.319	21,9	224.901	16,5	-38,6
2	IRAK	11.118	11.473	3,2	113.446	6,8	123.937	9,1	9,2
3	İTALYA	12.371	4.780	-61,4	142.684	8,5	101.687	7,5	-28,7
4	ALMANYA	9.397	8.796	-6,4	118.166	7,1	96.138	7,1	-18,6
5	İNGİLTERE	7.024	5.516	-21,5	79.061	4,7	63.262	4,6	-20,0
6	FRANSA	4.831	5.467	13,2	66.804	4,0	53.244	3,9	-20,3
7	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	5.174	3.847	-25,6	58.579	3,5	44.448	3,3	-24,1
8	ABD	2.794	3.359	20,2	32.952	2,0	32.696	2,4	-0,8
9	SUUDİ ARABİSTAN	2.453	2.573	4,9	38.042	2,3	31.815	2,3	-16,4
10	İSPANYA	2.417	3.151	30,4	25.270	1,5	31.805	2,3	25,9
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI		86.766	69.490	-19,9	1.041.323	62,2	803.933	59,1	-22,8
11	HOLLANDA	1.255	1.384	10,3	16.751	1,0	25.814	1,9	54,1
12	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	1.417	1.656	16,9	15.788	0,9	23.771	1,7	50,6
13	ROMANYA	1.053	1.643	56,1	18.107	1,1	20.429	1,5	12,8
14	UKRAYNA	4.318	820	-81,0	56.131	3,4	20.394	1,5	-63,7
15	HONG KONG	2.645	1.961	-25,9	36.631	2,2	19.964	1,5	-45,5
16	BULGARİSTAN	1.370	1.672	22,1	20.857	1,2	18.747	1,4	-10,1
17	İRAN (İSLAM CUM.)	877	905	3,1	8.977	0,5	17.817	1,3	98,5
18	CEZAYİR	2.392	900	-62,4	17.538	1,0	17.745	1,3	1,2
19	LİBYA	1.247	1.377	10,5	14.846	0,9	17.445	1,3	17,5
20	GÜNEY KORE CUMHURİYE	950	1.602	68,7	18.680	1,1	16.456	1,2	-11,9
İLK 20 ÜLKE TOPLAMI		104.288	83.410	-20,0	1.265.629	75,6	1.002.514	73,6	-20,8
21	İSRAİL	1.029	1.313	27,6	14.380	0,9	15.950	1,2	10,9
22	KAZAKİSTAN	504	867	71,9	8.953	0,5	12.785	0,9	42,8
23	AZERBAYCAN-NAHÇİVAN	835	450	-46,1	14.186	0,8	11.219	0,8	-20,9
24	TÜRKMENİSTAN	899	820	-8,8	12.376	0,7	11.112	0,8	-10,2
25	DANİMARKA	1.003	1.128	12,5	13.512	0,8	10.912	0,8	-19,2
26	AVUSTURYA	1.212	689	-43,1	15.183	0,9	10.722	0,8	-29,4
27	YUNANİSTAN	1.147	750	-34,6	13.686	0,8	10.418	0,8	-23,9
28	İSVİÇRE	784	625	-20,3	12.322	0,7	10.375	0,8	-15,8
29	İSVEÇ	1.392	1.066	-23,4	11.225	0,7	10.272	0,8	-8,5
30	HİNDİSTAN	883	453	-48,7	6.893	0,4	10.205	0,7	48,0
31	LİTVANYA	1.022	317	-69,0	6.149	0,4	9.954	0,7	61,9
32	POLONYA	229	316	37,8	9.226	0,6	9.812	0,7	6,4
33	MİSİR	702	879	25,2	10.363	0,6	9.765	0,7	-5,8
34	PORTEKİZ	1.004	861	-14,2	8.582	0,5	9.566	0,7	11,5
35	KKTC	1.087	974	-10,4	10.023	0,6	9.526	0,7	-5,0
36	ARNAVUTLUK	739	870	17,8	7.498	0,4	9.306	0,7	24,1
37	SİRBİSTAN	845	614	-27,3	10.249	0,6	8.950	0,7	-12,7
38	GÜRCİSTAN	706	1.220	72,8	10.097	0,6	8.713	0,6	-13,7
39	BELÇİKA	1.186	815	-31,2	10.800	0,6	8.528	0,6	-21,0
40	KIRGIZİSTAN	355	268	-24,6	13.075	0,8	8.404	0,6	-35,7
41	ÖZBEKİSTAN	536	143	-73,3	10.782	0,6	8.004	0,6	-25,8
42	TACİKİSTAN	244	170	-30,4	6.739	0,4	7.182	0,5	6,6
43	BOSNA-HERSEK	356	429	20,4	5.777	0,3	6.928	0,5	19,9
44	YEMEN	197	1.047	430,2	5.929	0,4	6.681	0,5	12,7
45	TUNUS	990	399	-59,7	12.578	0,8	6.657	0,5	-47,1
46	SURİYE	764	746	-2,4	12.392	0,7	6.487	0,5	-47,6
47	ÜRDÜN	1.793	983	-45,2	7.663	0,5	5.418	0,4	-29,3
48	FAS	380	856	125,0	4.512	0,3	5.226	0,4	15,8
49	MAKEDONYA	316	400	26,5	5.633	0,3	4.959	0,4	-12,0
50	KOSOVA	371	342	-7,9	5.299	0,3	4.714	0,3	-11,0
İLK 50 ÜLKE TOPLAMI		127.801	104.223	-18,4	1.561.710	93,3	1.271.267	93,4	-18,6
DİĞER ÜLKELER VE S.BÖLGELER		7.434	8.496	14,3	112.617	6,7	89.970	6,6	-20,1
AB (28) TOPLAMI		49.050	40.723	-17,0	604.466	36,1	511.828	37,6	-15,3
TOPLAM DERİ İHRACATI		135.235	112.720	-16,6	1.674.326	100,0	1.361.237	100,0	-18,7

Kaynak: İhracatçı Birlikleri / e-Birlik Sistemi